

**12. Daire 2010/64 E. , 2011/474 K.
"İçtihat Metni"**

T.C.
D A N I Ş T A Y
ONİKİNCİ DAİRE
Esas No: 2010/64
Karar No: 2011/474

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı): ...
Karşı Taraf: ...
Vekili: ...

İsteğin Özeti: ... İdare Mahkemesince verilen ... günlü, E: ..., K: ... sayılı kararın, davalı idare tarafından dilekçede yazılı nedenlerle temyizen incelenerek bozulması isteminden ibarettir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi: ...
Düşüncesi: İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı: ...
Düşüncesi:İdare ve vergi mahkemelerince verilen kararların temyizen incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.
Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen Mahkeme kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onikinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

Dava, ... Emniyet Müdürlüğü'nde polis memuru olarak görev yapan davacının, ... Emniyet Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapmakta iken kaçakçılık yapmak veya kaçakçılarla ilişki kurmak fiilini işlediğinden bahisle Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8/22 maddesi uyarınca meslekten çıkartma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 28.08.2007 gün ve 335 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

... İdare Mahkemesinin ... günlü, E: ..., K: ... sayılı kararıyla; kamu görevlilerinin disiplin cezasıyla cezalandırılabilmeleri için, disipline aykırı eylem veya işlemlerin sübut bulup bulmadığının, usulüne uygun olarak yapılacak soruşturma ile ortaya konulması, soruşturma aşamasında, kamu görevlisinin lehinde ve aleyhinde olan her türlü bilgi ve belgenin toplanması, bilahare disipline aykırı davranış olarak tespit edilen eylemin hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde ispatlanarak, eylemine uygun olan disiplin cezası maddesinin tayini ve uygulanması gerektiğinin disiplin hukukunun bilinen ilkelerinden olduğu, olayda, davacının meslekten çıkarma cezasıyla cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemin dayanağı olarak gösterilen ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin ... gün ve E: ..., K: ... sayılı kararının temyiz üzerine ... Ceza Dairesi'nce anılan Mahkeme kararının davacı yönünden bozulduğu ve ... Ağır Ceza Mahkemesince verilen ... günlü ve E: ..., K: ... sayılı karar ile bozma kararına uyularak davacının delil yetersizliğinden beraatine karar verildiği, disiplin cezasına konu olabilecek bir eylemin tespiti halinde yetkili birimlerce usulüne uygun soruşturma açılıp, disiplin cezasına konu olaya tanık olan kişilerin ifadelerine başvurularak ve gerekli bilgi ve belgeler toplanarak, hiçbir şüpheye mahal bırakmayacak şekilde olayın somut olarak ortaya konulması ve Tüzükte belirtilen sorumluluk çerçevesinde değerlendirilerek ilgili hakkında işlem tesis edilmesi yoluna gidilmesi gerekirken, davacının kaçakçılık yaptığı veya kaçakçılarla ilişki kurduğuna dair hiçbir araştırma yapılmadan, gerekli bilgi ve belgeler toplanmadan, sadece adli tahkikat kapsamındaki telefon tespit tutanakları ve davacının mahkum edilmiş olduğuna değinilerek ve davacıya atfedilen eylem yeterli ve inandırıcı somut delillerle ortaya konulmadan hazırlanan fezlekeye dayanılarak verilen disiplin

cezasında hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle iptaline hükmedilmiştir.

Davalı idare, İdare Mahkemesi kararının usul ve kanuna aykırı olduğunu ileri sürmekte ve kararın temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir.

657 sayılı Yasa'nın "Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütülmesi" başlıklı 131. maddesinde, "Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez. Memurun ceza kanununa göre mahkum olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8.maddesinin 22.bendinde ise "Kaçakçılık yapmak veya kaçakçılarla ilişki kurmak" fiilinin meslekte çıkarma cezasını gerektireceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, ... Emniyet Müdürlüğünde polis memuru olarak görev yaptığı dönemde, davacı hakkında ..., ..., ... ve ... ile birlikte 29.04.2006 tarihinde uyuşturucu veya uyuşturucu madde ticareti yapma veya sağlama suçunu işlediği iddiasıyla adli soruşturmaya başlandığı, bunun üzerine aynı olayla ilgili olarak kaçakçılık yaptığı veya kaçakçılarla ilişki kurduğundan bahisle soruşturma emri verilerek disiplin soruşturması başlatıldığı, disiplin soruşturması devam ederken davacının ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin ... gün ve E: ..., K: ... sayılı kararı ile uyuşturucu veya uyuşturucu madde ticareti yapma veya sağlama suçu sabit görülerek on beş yıl hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, disiplin soruşturması sonucunda hazırlanan fezlekedede; davacının suçlamaları kabul etmediğinden, iddianamede geçen ifadelerden, savcılıktan istenilen belgelerin dosyanın kapsamlı olması nedeniyle gönderilemediğinden ve mahkemenin mahkumiyet kararından bahsedilmek suretiyle davacının kaçakçılık yapmak veya kaçakçılarla ilişki kurmak fiilini işlediği belirtilerek meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılmasının önerilmesi üzerine, soruşturma dosyası ve davacının son savunması değerlendirilmek suretiyle ... gün ve ... sayılı ... Valiliği İl Polis Disiplin Kurulu kararı ile meslekten çıkarılmasına karar verildiği, Emniyet Genel Müdürlüğü Yüksek Disiplin Kurulunun dava konusu işlemi ile de; adli tahkikatta, telefon dinleme tutanaklarına göre uyuşturucu madde nakletme işinde diğer şüpheliler ile birlikte hareket ettiğinin belirtilmesi ve mahkumiyetine karar verilmesi gerekçe gösterilerek kaçakçılık yapmak veya kaçakçılarla ilişki kurmak suçunu işlediğinden bahisle davacının Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8/22. maddesi uyarınca meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği; bu işlemin iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılmakta olan dosyada; İdare Mahkemesince, ceza mahkemesinin kararına yollama yapılarak davacıya atfedilen eylemin yeterli ve inandırıcı somut delillerle ortaya konulmadan disiplin cezası verilemeyeceği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verildiğinden, disiplin hukuku ile ceza hukuku kavram ve kuralları arasındaki farklılıkların ortaya konulması gerekmektedir.

Prof. Dr. Siddık Sami Onar disiplin cezalarını; memurun mesleği, hayat ve vazifesinde görülen yolsuzluklara karşı, kendisine tatbik edilen bir kısım zecri müeyyideler olarak tanımlanmıştır. (Prof. Dr. Siddık Sami Onar, İdare Hukukunun Umumi Esasları, 3 üncü bası, cilt 2, sayfa 1158 ve sonrası) Bu tanımlamada görüldüğü gibi disiplin cezaları; kamu işi, kamu görevi ve görevlileriyle ilgili bir ceza türüdür. Önceden saptanan hukuk kurallarına aykırı düşen bütün davranışları önlemek, engellemek için zorlayıcı özellikte olan birer yaptırımdır. Disiplin cezaları bu yönleri bakımından, ceza yasalarında, suçlara karşı uygulanmak üzere konulan cezalara benzerler. Ancak, disiplin cezaları ile suçlar için konulan cezalar arasında köklü ayrımlar vardır.

Bu ayrımların başında; disiplini bozan eylem ya da işlemlerin her zaman Ceza Kanunu kapsamında suç teşkil etmemesi gelir. Disiplin kuralları, kamu işlerinin düzeninde yürütülmesini sağlamak amacıyla sadece kamu görevlileri için uygulanan kurallardır. Disiplini bozan davranışlar dolayısıyla da bir ceza uygulanmaktadır. Ama bu cezanın, suç için uygulanan ceza ile herhangi bir benzerliği yoktur. Türk Ceza Kanunu'nun cezalandırdığı eylem, suçtur. Yasada cezası gösterilmeyen eylem suç değildir. Benzetme yolu ile bir eyleme suç niteliği yüklenemez.

Öte yandan; suç işleyen cezasını, işlenen suçun ağırlığına göre hakim veya mahkeme verir. Disiplin cezasını ise, memurun bağlı olduğu idarenin yasaca yetkili kılınan özel üstleri ya da kurulları verir.

Diğer taraftan; disiplin cezaları sadece kamu görevlisini, yani Devlet memurunu ilgilendirir. Bu ceza kamu görevlisinin meslek haklarını etkiler, meslek yaşamı için önem taşır. Suç için uygulanan ceza ise, doğrudan doğruya toplum düzenine, genel olarak toplumun dirliğine

karşı çıkanlara uygulanan cezalar ve yaptırımlardır. Bu cezalar, hüküm giyen kişinin özgürlüğü, kişiliği, yaşamı, toplumsal durumu, kişiliğine bağlı hakları ve malları bakımından etkilidir.

Disiplin cezaları ile adli cezalar arasındaki bir diğer fark ise; suç işleyen kişiye sadece Ceza Kanunu'nda yazılı ceza verilirken, memur işlediği suçtan dolayı Ceza Kanunu'na göre mahkum edilmekle birlikte, ayrıca ikinci bir cezaya, disiplin cezasına muhatap olabilmektedir. Bunun sonucu olarak; bir memurun, belli bir fiili nedeniyle Ceza Kanunu kapsamında suçluluk durumundan kurtulması, onun disiplin soruşturmasına tabi tutulmasını engellemez.

Bir diğer fark ise, suçun cezalandırılması işlemi bir yargı kararı niteliğinde iken, disiplin cezasının yargısal bir karar değil, yönetsel bir işlem özelliğinde olmasıdır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığı altında, ceza uygulaması ile disiplin uygulaması arasında amaç, kapsam, usul ve sonuçlar bakımından temel nitelikte farklılıklar mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple kanun koyucu, ceza uygulaması ile disiplin uygulamasını iki ayrı ve farklı alan olarak görmekte ve bunların birbirini etkilemesini önleyici nitelikte bir düzenleme olan 657 sayılı Kanunun 131. maddesindeki düzenlemeye yer vermiş bulunmaktadır.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, disiplin soruşturması ve yargılaması, ceza soruşturması ve kovuşturmasından bağımsız ve ayrıdır. Bu nedenle, ceza soruşturması ve kovuşturması sırasında kullanılmayan veya kullanılmayan bir kısım delillerin disiplin soruşturması ve yargılaması sırasında kullanılmasında hukuka aykırı bir durum olmadığı gibi, disiplin hukukunda kimi durumlarda kanaatin yeterli olması nedeniyle, bunu yasaklayan bir düzenlemeye de yer verilmemiştir.

Bu açıklamalar ışığında dava dosyasına bakıldığında, ... Emniyet Müdürlüğü görevlilerine yapılan bir ihbar ile ... isimli bir şahsın uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığının bildirilmesi üzerine ... Ağır Ceza Mahkemesinin ... Müt. sayılı kararı ile yapılan ... ve amca oğlu ... ile ilgili teknik takip ve yasal telefon dinlemesinde ..., ... ve ... isimli şahısların anılan şahıslarla uyuşturucu madde yapacaklarının belirlendiği, bu tespit üzerine ..., ... ve ... isimli şahısların telefonlarının ... Ağır Ceza Mahkemesinin ... Müt. sayılı kararı ile dinlenilmeye başlandığı, bu dinlemelerden edinilen bilgiler kapsamında 29.04.2006 tarihinde ... ve ... plakası bilinmeyen bir araç ile ... ilinden batı illerine uyuşturucu madde nakli yapılacağına tespit edildiği, ceza mahkemesi kararı ile gerekli önlemler alınarak 29.04.2006 günü saat 20.00 sıralarında ... kullandığı aracın durdurularak arama yapıldığı, yapılan arama sırasında aracın arka koltuğunda çanta içerisinde ve aracın yakıt deposunun arkasında eroinlerin ele geçirildiği, yapılan adli tahkikatta davacının ... ile kendi ve eşinin telefonu vasıtasıyla 12.04.2006 tarihine kadar 60-70 kez görüştüğü, ... ve ... ile en son 25.04.2006 tarihinde eşine ait telefonla 3 kez görüştüğü, bu şahıslarla yapılan görüşmelerine ilişkin ceza mahkemesinde ikna edici açıklamalarda bulunamayarak kaçamak cevaplar verdiği, davacının ... ile 01.03.2006 ve 03.03.2006 tarihlerinde yaptığı telefon görüşmelerinde görevi ile açıklanamayacak para alış- verişlerini de içeren şüphe uyandırıcı ve şifreli konuşmalar yaptığı, yine bu görüşmelerde hiç tanımadığını iddia ettiği ... "... " diye bahsettiği, öte yandan, davacının yapılan soruşturma kapsamında alınan ifade tutanağında ise kesinleşmiş 15 yıl hüküm giyen ... ve ... isimli şahısları tanımadığı, yine kesinleşmiş 15 yıl hüküm giyen ... ve ... isimli şahısları ise asker olmaları nedeniyle karakolda görmüş olabileceği yönünde açıklamalarda bulunduğu, ceza soruşturması ve kovuşturması aşamasında ise bu kişilerle yaptığı telefon kayıtlarını kabul etmediği, telefon kayıtlarında geçen kişinin kendisi olduğunun belli olmadığı savunmasında bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda; davacının, ceza soruşturması, kovuşturması ve idari soruşturma aşamasında tanımadığını veya sadece karakolda gördüğünü iddia ettiği (uyuşturucu veya uyarıcı madde ticareti yapma veya sağlama suçundan kesinleşmiş 15 yıl hüküm giyen) şahıslarla görev ilişkisini aşacak derecede samimi, şifreli ve şüphe uyandırıcı derecede konuşmalarının olması karşısında, Emniyet Örgütü Disiplin Tüzüğü'nün 8.maddesinin 22.bendinde yer alan " kaçakçılarla ilişki kurmak" fiilini işlediğinin sabit olduğu görüldüğünden, ceza mahkemesi kararına yollama yapılarak davacıya atfedilen eylemin yeterli ve inandırıcı somut delillerle ortaya koyacak nitelikte soruşturma yapılmadan disiplin cezası verilemeyeceği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptali yolunda verilen İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin temyiz isteminin kabulü ile ... İdare Mahkemesince verilen ... günlü, E: ..., K: ... sayılı kararın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 49. maddesinin 1/b fıkrası uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3622 sayılı Yasa ile değişik 3.

fıkrası gereğince ve yukarıda belirtilen nedenler gözetilmek suretiyle yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın adı geçen Mahkemeye gönderilmesine, 04.02.2011 tarihinde oybirliği ile karar verildi.